

Selvitys Joensuun Marjalasta
vuonna 2019 kerätyistä perhosista

Ali Karhu

2019

Etusivun kuva: Jari Leinonen.

Menetelmät

Perhoset on kerätty Joensuun Marjalasta, taajama-alueelta. Aineisto on kerätty yhdellä syöttirysällä 10.5.–27.9.2019 välisenä aikana. Syöttinesteenä on käytetty punaviinin ja punaviinietikan seosta. Rysä on ollut kevyen liikenteen tien varressa, metsänreunassa, koivussa, noin kolme metrin korkeudessa. Pyydys on koettu viikon välein. Perhosia on ollut koko koentajaksolta, ja ne olivat määrityskelpoisia. Perhosia oli määrällisesti vähän.

Tulokset

Perhosissa oli yhteensä 46 eri lajia. Näissä oli kaksi päiväperhoslajia, kaksi sirppisiipistä, viisi mittaria ja kolmekymmentäseitsemän lajia yökkösiä.

Kuva 1. Pikkuritariyökkönen (*Catocala pacta*), yksi yksilö. Lajia on tavattu maakunnasta pitkään, mutta välillä se on mahdollisesti ollut vaeltaja. Vasta 2010-luvulla sitä on tavattu vuosittain, ilmeisesti paikallisena. Vuodet 2018–2019 olivat keskimääräistä parempia. Muista punatakasiipisistä lajeista poiketen takaruumis on päältä punainen. Toukka elää pajuilla.

Niittoyökkönen (*Euclidia glyphica*), neljä yksilöä. On yleinen, vain päivällä lentävä laji. Se viihtyy tienpenkoilla ja niityillä. Tulee erittäin harvoin pyydyksiin, valolle ei käytännössä koskaan, ja syötillekin hyvin harvoin. Itselläni tätä lajia on tullut kaikkiin pyydyksiin keskimäärin yksi yksilö joka toinen vuosi.

Kuva 2. Liuskayökkönen.

Liuskayökkönen (*Scoliopteryx libatrix*) on yleinen, mutta vähälukuinen laji. Se on harvoja aikuisena talvehtivia perhosiamme, ja sen voi nähdä syksyllä istumassa kellarin seinällä, jos ovi on ollut välillä auki, tai ryömintätiloissa. Se tulee hyvin syöttille, mutta valolle hyvin huonosti. Toukka elää pajuilla.

Kuva 3. Maltsayökkönen.

Maltsayökkönen (*Trachea atriplicis*), kaksi yksilöä. Ensimmäinen havainto Pohjois-Karjalasta on vuodelta 2005. Tämän jälkeen tavattiin joitakin yksilöitä, vuodesta 2011 alkaen on esiintynyt säännöllisenä Joensuun seudulla. Laji on värikäs ja kauneimpia yökkösiämme. Maltsan lisäksi toukka elää savikoilla ja suolaheinillä.

Herhiläinen (*Vespa crabro*). Laji on Euroopan suurin ampiaislaji. Herhiläinen ei ole erityisen aggressiivinen, se lentää melko hitaasti pitäen surisevaa ääntä. Kuten muilla ampiaisilla, vain kuningatar talvehtii. Vielä vuonna 2001 laji oli erittäin uhanalainen, se oli esiintynyt Suomessa 1930- ja 1940-luvuilla, mutta hävisi välillä maasta; Pohjois-Karjalaan se palasi 2000-luvun alussa, ja 2010-luvulla se on esiintynyt vakiintuneena ainakin Joensuun korkeudella. Se ei ole kuitenkaan mainittavasti runsastunut. Herhiläinen tulee hyvin syötille, ja ainoana ampiaisena Suomessa lentää myös hämärissä, joten se voi tulla myös valopyydykseen.

Kirjallisuus

Silvonen, K., Top-Jensen, M. & Fibiger, M.: Suomen päivä- ja yöperhoset – maastokäsikirja (A field guide to the butterflies and moths of Finland), Oestermarie, 2014.

Liite 1. Marjalasta havaitut perhoset.

<i>Vanessa atalanta</i>	amiraaliperhonen
<i>Nymphalis antiopa</i>	suruvaippa
<i>Tethea or</i>	harmovillaselkä
<i>Ochropacha duplaris</i>	pikkuvillaselkä
<i>Plemyria rubiginata</i>	kaksivärimittari
<i>Pterapherapteryx sexalata</i>	pikkuliuskamittari
<i>Cabera pusaria</i>	leppävalkomittari
<i>Hypomecis punctinalis</i>	rengasharmomittari
<i>Cleora cinctaria</i>	keväharmomittari
<i>Catocala fraxini</i>	siniritariyökkönen
<i>Catocala nupta</i>	kulmaritariyökkönen
<i>Catocala pacta</i>	pikkuritariyökkönen
<i>Euclidia glyphica</i>	niittoyökkönen
<i>Scoliopteryx libatrix</i>	liuskayökkönen
<i>Deltote pygarga</i>	vyökiiltoyökkönen
<i>Acronicta psi</i>	nuoliyökkönen
<i>Acronicta leporina</i>	jänöyökkönen
<i>Acronicta megacephala</i>	haapayökkönen
<i>Acronicta auricoma</i>	silmäiltayökkönen
<i>Acronicta rumicis</i>	pilkkuiltayökkönen
<i>Amphipyra perflua</i>	suruyökkönen
<i>Allophytes oxyacanthae</i>	orapihlajayökkönen
<i>Rusina ferruginea</i>	varjoyökkönen
<i>Trachea atriplicis</i>	maltsayökkönen
<i>Energia paleacea</i>	kulmayökkönen
<i>Sunira circellaris</i>	keltämäkiyökkönen
<i>Conistra vaccinii</i>	puolukkapiiloyökkönen
<i>Lithophane socia</i>	ruskopuuyökkönen
<i>Lithophane consocia</i>	tummapuuyökkönen
<i>Xylena vetusta</i>	ruskohirsiyökkönen
<i>Mniotype adusta</i>	sviruskoyökkönen
<i>Mniotype satura</i>	syysruskoyökkönen
<i>Apamea crenata</i>	kirjolahoyökkönen
<i>Apamea lateritia</i>	repoyökkönen
<i>Oligia strigilis</i>	hammaskorsiyökkönen
<i>Oligia latruncula</i>	varjokorsiyökkönen
<i>Amphipoea oculea</i>	kaunosekoyökkönen
<i>Lacanobia thalassina</i>	pensastarhayökkönen
<i>Lacanobia contigua</i>	kirjotarhayökkönen
<i>Polia hepatica</i>	homekehnäyökkönen
<i>Polia nebulosa</i>	sumukehnäyökkönen
<i>Panolis flammea</i>	mänty-yökkönen
<i>Eurois occultus</i>	isomaayökkönen
<i>Graphiphora augur</i>	noitayökkönen
<i>Cerastis rubricosa</i>	sinikevätayökkönen

Agrotis exclamationis

huutomerkkiyökkönen